

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK

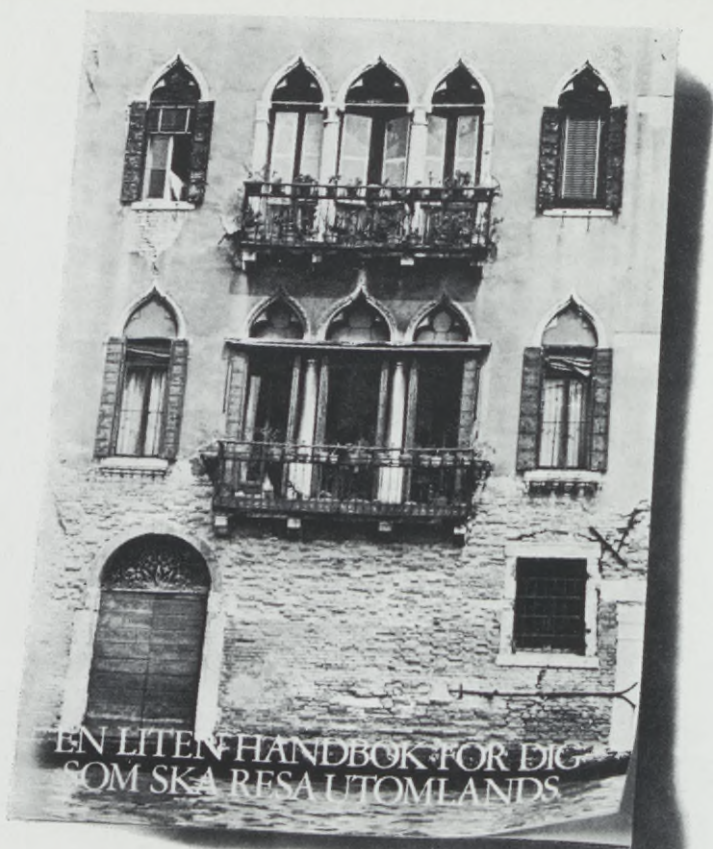
1001253680

DIABETES

Nummer **4** 1981

En liten handbok för dig som ska resa utomlands.

För att få ut det mesta möjliga av en resa, krävs det en hel del planering.

Vi har samlat tips och råd i en liten handbok som du kan få hos den läkare eller sköterska som brukar kontrollera din diabetes.

Där kan du också få två andra broschyrer i samma serie, "En liten handbok om fötter för dig som är diabetiker" och "En liten handbok för dig som injicerar insulin".

NOVO INDUSTRI AB

Box 69, 201 20 Malmö, Tel: 040/18 11 40.

Ansvarig utgivare:
Stig Andersson

Redaktionskommitté:
Stig Andersson
Jan Östman
Berndt Nilsson
Larserik Johansson

Redaktör:
Larserik Johansson

Redaktion, expedition och
annonskontor:
Vasagatan 38 A, 2 tr
Box 266
101 23 Stockholm
Tel. 08/23 66 25
Postgiro 9009 01-0

Kanslichef:
Berndt Nilsson

Prenumerationspris:
30:– kr per år

Tryck:
Tryckeri AB Dahlberg & Co
Stockholm

Utges även som taltidning

Svenska diabetesförbundet
Vasagatan 38 A, 2 tr
Box 266
101 23 Stockholm
Tel. 08/23 66 25
Postgiro 9009 01-0

Förbundsordförande:
Stig Andersson
Backlöksvägen 121
162 43 Vällingby
Tel. 08/52 07 10 (arb)

Förbundskassör
Arne Ringblom
Box 15
901 02 Umeå
Tel. 090/13 70 50 (arb)

Eftertryck tillåtet om källan anges

DIABETES

Nummer 4, augusti 1981, årgång 31
Organ för Svenska Diabetesförbundet

Innehåll:

Vi är beredda
av Stig Andersson 3

Två blodprovstagare gratis för
diabetiker
av Larserik Johansson 5

Vallbo-veckan 10-årsjubilerade
av Larserik Johansson 8

Jättespännande med diabetes-
kollo
av Suzanne Axell 15

Diabetesförbundet säger nej
av Berndt Nilsson 21

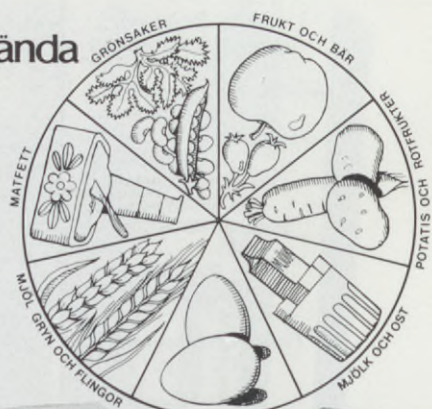
15 stämplor ger gratis sjukvård
av Larserik Johansson 25

Diabetesförbundets lokal-
föreningar 32

Diabetesförbundets läns-
föreningar 38

Fullkostbröd

Vi har i samarbete med kända näringsfysiologer lyckats baka ett bröd som innehåller råvaror från kostcirkelns alla sju sektorer. Därigenom har näringsvärdet ökat avsevärt.

**SKOGA
HOLMS
BRÖD**

Ett bra bröd för diabetiker. Prova!

Vi är beredda att göra en insats för bättre ögonvård

Redan på veckotidningens löpsedel stod det att läsa: Diabetiker fick sin syn tillbaka. En uppgift som helt naturligt fick många diabetier att reagera. För om det är någon komplikation som diabetikern fruktar så är det just förändringar på ögon.

Mot bakgrund av det allvarliga i komplikationen blir jag ledsen när namn får läsa hur lättvindigt en tidning kommenterar en allvarlig situation. Att tidningen återger diabetikernas egna upplevelser är inget att säga om. Men att man beskriver en vitrektomioperation som "en ganska enkel operation" är lindrigt sagt att undervärdera ögonkirurgens arbete. För en redan utbildad ögonläkare krävs det en vidareutbildning på cirka 12 månader innan verderbörande är mogen att på egen hand ansvara för vitrektomioperationer.

Det är alltså frågan om ett stort ingrepp som kräver kvalificerade kunskaper.

I Sverige är inte vitrektomioperation någon vanlig åtgärd. Den utförs endast på ett fåtal sjukhus och köerna av patienter är därför långa. Många läkare är också tveksamma till ingreppet. Man kan också läsa i det omarbetade vårdprogrammet att vitrektomin behöver utvärderas ytterligare.

Naturligtvis är det viktigt att först skaffa sig en dokumenterad kunskap om åtgärden innan man går ut med en allmän rekommendation. Men det är nödvändigt att den utvärderingen snabbt kommer till stånd. Det kan inte vara rimligt att diabetiker, själv eller tillsammans med släktingars hjälp, skall behöva betala 35-50 000 kronor för en ögonoperation. Det ankommer på sjukvårdsmyndigheterna att bereda möjligheter för intresserade läkare att skaffa sig kunskap på det här området. Vad som krävs att ett antal ögonläkare får möjlighet att genomgå den här vidareutbildningen utomlands och när dom kommer hem också får möjlighet att arbeta på de område dom har fått utbildning på.

Jag är väl medveten att det här kostar några kronor. Och kostnader är känsligt idag. Men man skall vara medveten om den enorma samhällskostnad som uppstår för varje diabetiker som, t ex på grund

Forts på sid 40

BEIERSDORF
MEDICAL

Att lita på inom den svenska sjukvården! Hansapiast, Leukoplast och många andra förband

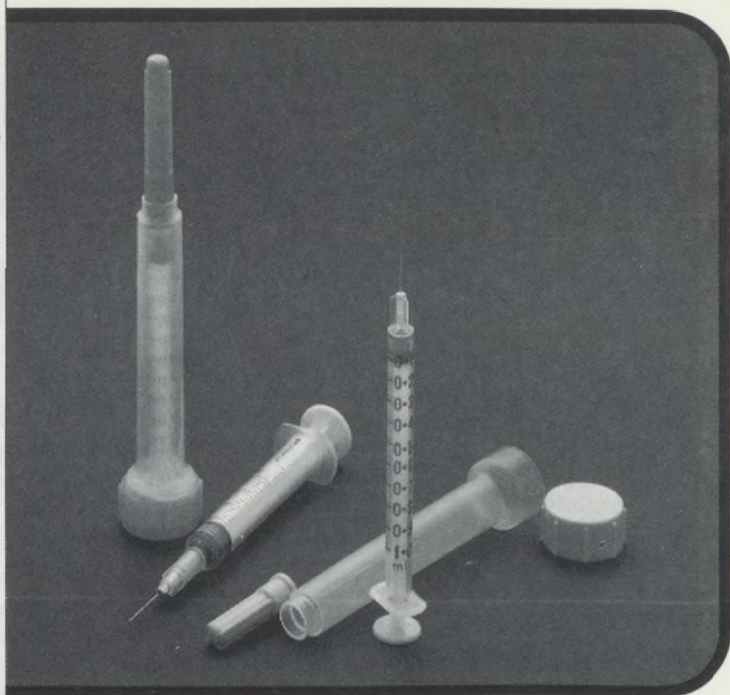
bmp hygienserie med bl a hudbalsam, tvättcreme och atrix Coloplast stomihjälpmedel

Monoject sprutor och kanyler

argyle sonder och katetrar

Norta ballongkatetrar.

Detta är några välkända produkter ur vårt sortiment.

Monoject – Sveriges mest använda kombinationspruta.

En stor majoritet av landets injicerande diabetiker använder Monoject engångssprutor och kanyler. Speciellt kombinationsprutorna är populära, då de innebär snabbare och enklare hantering. Kanyl och spruta sitter ihop redan från början, färdiga att använda. Förpackningen är en annan stor fördel. Kombinationsprutorna liksom övriga Monoject-sprutor och kanyler är förpackade i en hylsa av hårdplast. Säkert och bra ur transportsynpunkt (t ex för distriktsköterskor och diabetiker).

Monoject kombinationsprutor finns i storlekarna 1, 2 och 5 ml och med ett flertal varianter av kanylistorlekar. Det breda sortimentet ger en stor valfrihet och gör att var och en får så rätt hjälpmedel som möjligt. Vill du veta mer om Monoject kombinationsprutor eller har du synpunkter på våra produkter – ring eller skriv då gärna en rad till oss på Beiersdorf medical, Box 10056, 434 01 Kungälv. Tel 0300-170 00.

 BDF
medical
program

BDF ●●●●

Två blodprovstagare gratis för diabetiker

Två olika blodprovstagare får skrivas ut kostnadsfritt till diabetiker från och med den 1 september. Det är dels Autolet, som funnits i marknaden ett tag, och dels Autoclix, som "stickföretaget" Boehringer-Mannheim nyligen tagit fram och nu lanserar.

Men det satt hårt inne för Autolets del. Företaget som säljer Autolet i Sverige fick nämligen uppgift från Socialstyrelsens läkemedelsavdelning att det endast var företag som säljer stickor som fick anmäla automatiska blodprovstagare. Därför blev heller aldrig Autoleten anmäld.

Efter det att anmälningstiden utgått fick man emellertid reda på att Autolet visst kunde ha anmälts och då blivit kostnadsfri.

Företaget ansåg sig lurat och protesterade givetvis kraftigt hos Socialstyrelsen och efter några dagar gav man där med sig.

Autoclix, ny blodprovstagare som blev kostnadsfri den 1 sept.

Därför får nu alltså både Autolet och Autoclix skrivas ut kostnadsfritt. Men förskrivningsrätten tillkommer endast läkare och tillståndet är preliminärt i avvaktan på att blodprovstagarna testas. Där gäller för övrigt samma regler för blodprovstickorna.

Före den 1 augusti skulle de företag som tillverkar och säljer produkter för blodsockerkontroll ha anmält till Socialstyrelsen vilka produkter man ansåg skulle vara kostnadsfria för diabetikerna.

Följande anmälningar hade då kommit in:

- Dextrostix 10-förpackning, stickorna folieförpackade en och en
- Dextrostix 25-förpackning
- BM-Test-Glycémie 1-44, 25-förpackning för visuell avläsning
- BM-Test-Glycémie, 25-förpackning, för avläsning i apparat
- Reflotest-Glucose, 50-förpackning

KOMBINATIONS-FÖRPACKNING

Socialstyrelsen har också uppmanat fabrikanterna att ta fram en kombinationsförpackning innehåll-

Forts på sid 31

Det finns inget så naturligt som att umgås. Vara glad och aktiv tillsammans med andra. Delta fysiskt och psykiskt. Ohanterlig injektionsmateriel borde inte få hindra människor med insulinkrävande diabetes att uppleva en naturlig gemenskap. Att få vara som alla andra. Omtankens nytänkande. Att göra det enkelt. Det är filosofin bakom det första genombrottet för 80-talets nya generation sprutor för insulininjektion.

DET FINNS INGET SÅ NATURLIGT SOM ATT UMGÅS.

B-D PLASTIPAK[®] GÖR DET ENKLARE.

Många har bekymmer med sina insulininjektioner. **B-D** PLASTIPAK[®] gör det enkelt.

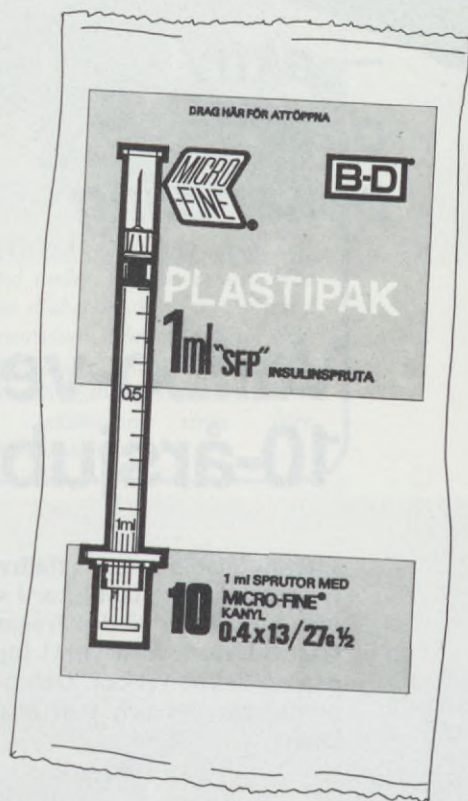
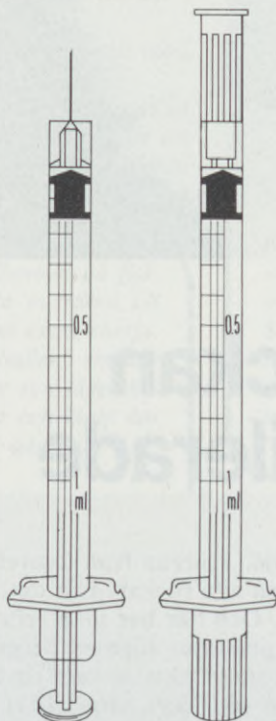
B-D PLASTIPAK[®] 1 ml SFP insulinspruta med MICRO-FINE[®] injektionsnål.

Minskade bekymmer med luftbubblor och blandningsfel tack vare den nya konstruktionen med nästan helt eliminerat "dött rum".

Ny injektionsteknik med minimerat stickobehag. Snabbt och distinkt genomstick vinkelrätt mot huden i den extremt korta och tunna, glidmedelsbehandlade MICRO-FINE[®] nålens hela längd – bara 13.0 mm.

Säker injektion, inget fummel med separata kanyler som ramlar av under injektionen. **B-D** PLASTIPAK[®] 1 ml SFP insulinspruta med MICRO-FINE[®] injektionsnål är en engångs kombinationsspruta med nålen betryggande infäst i sprutcylindern.

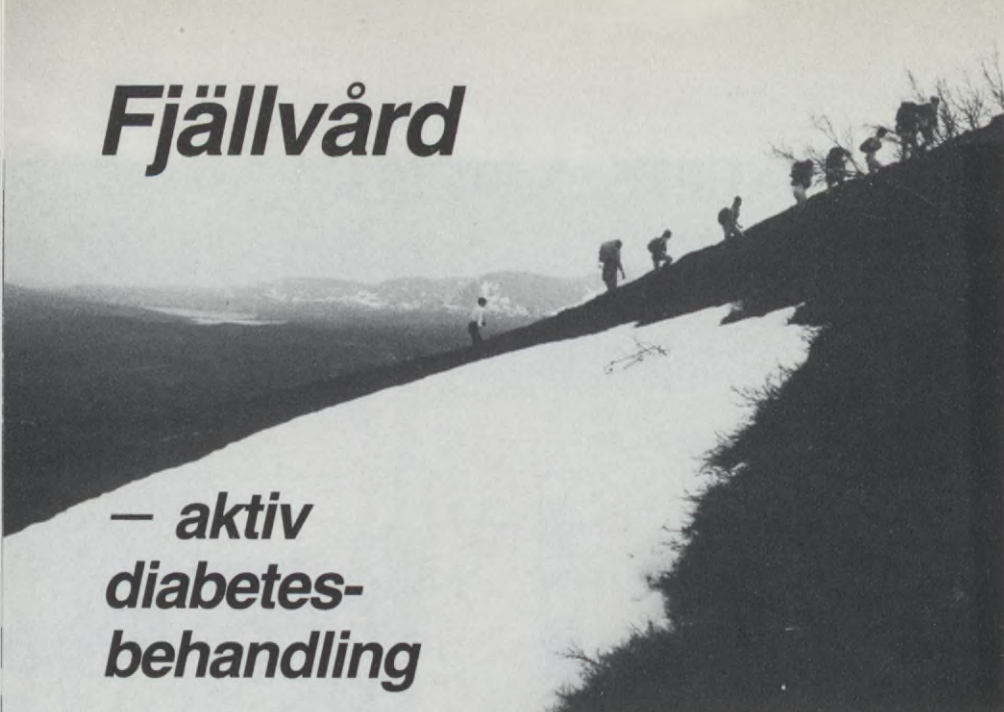
Lätt att ta med, lätt att använda. Enklast tänkbara förpackning, en praktisk plastpåse med 10 sprutor som också kan förvaras löst, tack vare de effektiva sterilitetsskydden för nål och kolv. Skydden avlägsnas och sprutan är klar för injektion. Lättavläst skalmarkering.

B-D PLASTIPAK[®] GÖR DET ENKELT.

BECTON DICKINSON, Box 32054, 126 11 Stockholm – Tel. 08-18 00 30.

Fjällvård

— *aktiv
diabetes-
behandling*

Vallbo-veckan 10-årsjubilerade

Effektiv diabetesvård i fjällmiljö. Fjärran från lasarettets långa korridorer och jäktade människor i sina vita rockar. Går det? I Jämtland svarar man tveklöst ja på den frågan. Och här har man erfarenhet av okonventionell diabetesvård. 1972 tog professor Ingmar Bergström initiativet till den sk Vallbo-veckan. Och det skulle visa sig vara ett initiativ som snabbt permanentades och som också fått flera efterföljare i övriga delar av landet.

Årets upplaga av Vallbo-veckan som arrangerades 16–22 maj var den tionde i ordningen. En riktig jubileumsvecka alltså.

Vallbo-veckan är en annorlunda form av diabetesvård som betyder mycket för både diabetiker och

personal. Man kommer bort från sjukhusets sterila miljö och de vita rockarna lämnas kvar på sjukhuset. Under veckan lär diabetikerna mycket om sin sjukdom och personalen lär känna människan bakom sjukdomen.

Initiativtagare till Vallbo-veckan var professor Ingmar Bergström på Östersunds sjukhus. Han lyckades intressera landstinget att ställa upp med pengar. De första åren deltog också en annan "veteran" i diabetessammanhang, Rolf Luft från Karolinska sjukhuset.

Ingmar Bergström medverkar fortfarande i Vallbo-veckan, men lägerchef sedan tre år tillbaka är överläkaren vid medicinkliniken i Östersund, Lars Ugander.

Vilken är då målsättningen med Vallbo-veckan?

– Målet är att diabetikerna skall lära sig mer om sin sjukdom för att därigenom kunna leva ett bättre liv. Vallbo-veckan arrangeras hu-

RYGGSÄCKEN blir flitigt använd under Vallbo-veckan. Här syns diabetessköterskan Elisabet Simonsson, Egon Forsberg, diabetiker, överläkare Gilbert Törnell och diabetessköterskan Sonja Jakobsson strax före "marschstart".

DAGS FÖR mellanmål på fjället. Inför de sista metrarna till toppen behövs det extra energi. Kaffet och rågbullen smakar härligt. Längst tv syn lägerchefen Lars Ugander och långt där nere ligger Vallbo-gården.

Kontrollera Ditt blodsocker hemma.

Kontroll av urinsocker i hemmet är sedan länge en
accepterad metod.

Kontroll av blodsocker i hemmet rekommenderas i
dag av många läkare.

Med en blodsockerfotometer behöver Du inte gå
omvägen över ett urinprov. Sockerhalten i urinen är ju
inget annat än en spegelbild av den blodsockerhalt Du
hade i blodet flera timmar tidigare. En blodsockerfoto-
meter hjälper Dig alltså att sätta in motåtgärderna på ett
tidigt stadium, samt att undvika en situation som kanske
tvingar Dig att söka akut sjukvård. Instrumenten är tillför-
litliga och enkla att handha.

ORION DIAGNOSTICA AB, ett dotterföretag till
Finlands största läkemedelsföretag ORION yhtymä Oy,
lanserar nu ett brett sortiment av blodsockerfotometrar
lämpliga även för hemmabruk. Instrumenten är noga ut-
provade av svenska läkare och används dagligen på sjuk-
hus och läkarmottagningar över hela landet.

Ring oss eller sänd in kupongen

så sänder vi information om vårt sortiment. Du kan sedan
i lugn och ro, gärna i samråd med Din läkare, välja ut det
instrument som passar Dig.

ORION DIAGNOSTICA AB

tel 0156-132 60, Rådhuset, 15013 Trosa

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Telefonnummer _____

ALLA MOTIONERAR. Barnsjuksköterskan Karin Wikberg och Ulla Nilsson, diabetesförälder, samspråkar under fjällturen.

vudsakligen för diabetikernas skull, men vi vill också ta tillfället i akt att vidareutbilda personalen både inom den öppna och slutna vården säger Lars Ugander.

– För landstinget är målet att genom ett bättre omhändertagande av diabetikerna ge dem ökad livskvalitet och förhoppningsvis därigenom även spara in sjukhuskostnader.

Hur går vidareutbildningen av personal till?

– På kvällarna, när diabetikerna ofta har olika grupparbeten, har personalen föreläsningar. Dessa har behandlat diabetes och ögonkomplikationer, diabetes och högt blodtryck och liknande.

Har behandlingen ändrats för någon?

– Ja, i år har vi satt in insulin på en av våra tablettbehandlade diabetiker och några har gått över från en till två doser per dag. Det

händer inte så sällan att man blir motiverad att pröva en ny behandling efter en Vallbo-vecka. De flesta inser också värdet av självkontroll.

Ligger diabetikerna bra i sina värden?

– Första dagen ligger alla alltid skyhögt i sitt blodsocker. Men det tror vi beror på osäkerheten om vad som kommer att hända under veckan. Man är lite orolig. Sedan kryper värdena neråt och blir i slutet av veckan jättefina för de allra flesta. Då har vi också kunnat ändra behandlingen för de som ligger helt fel.

Är det en värdefull vecka även för läkaren?

– Ja, utan tvekan. Man lär känna sina patienter mycket väl under en Vallbo-vecka. Den kännedomen har man nytta av när man är tillbaka på mottagningen. Man har lättare att finna förklaring till dåliga blodsockervärden.

Den tar blodprov varsammare än någon mänsklig hand.

Autolet kostnadsfri

Du får Autolet kostnads-
fritt på hjälpmedelskort
fr.o.m 1.9.81 Säg till Din
läkare

Autolet är en automatisk blodprovstagare. Den arbetar så smärtfritt, att patienter som provat den, ofta inte ens märkt att blodprovet är taget. Autolet används på sjukhus och kliniker både i Europa och Sverige.

Den är också lämpad för provtagning i hemmet, av patienten själv, vid bestämning av t ex blodsocker.

Den fordrar ingen vana vid provtagning. Själva sticket i fingret sker helt automatiskt. Autolet kan även användas på hälen, t ex på små barn. Här är den smärtfria provtagningen en särskilt stor fördel.

Autolet är ytterst hygienisk. Alla delar som kommer i kontakt med blodet är sterila och av engångstyp. Autolet, Autolet lancetter samt plattformar finns att beställa via

ORION DIAGNOSTICA AB
tel 0156-132 60, Rådhuset, 150 13 Trosa

Deltagarna får själva söka till Vallbo-veckan

Deltagare i Vallbo-veckan blir man genom att skicka in en ansökan till Jämtlands läns landsting, efter det att veckan annonserats ut i lokalpressen i Jämtland. Många uppmanas av sin läkare att söka. Ett fåtal remitteras direkt av läkare, och Vallbo-veckan är då ett alternativ till inläggning på sjukhus. Deltagarna är normalt inte sjukskrivna under veckan utan får ta tjänstledigt, semester eller liknande. Landstinget subventionerar kostnaderna på Vallbogården kraftigt. I år var totalkostnaden 110 kr/dygn. Av detta betalade diabetikerna själva 40 kr/dygn. Veckan börjar på lördag och slutar nästkommande fredag efter lunch.

Kost och motion är A och O under veckan. Varje dag en föreläsning om kost och varje dag rikligt med motion, gymnastik eller fjällvandring.

En av dagarna gör man en heldagsutflykt. Går direkt efter frukost och tar med sig både mellanmål och lunch och kommer hem lagom till middagen.

och rumsdörren får inte låsas när någon vistas där. Det är naturligtvis bara av säkerhetsskäl som dessa restriktioner finns.

Förutom kost och motion står föreläsningar om diabetesbehandling, varför man får diabetes, senkomplikationer, och sociala frågor på programmet. Representanter från länsstyrelsen och försäkrings-

Forts på sid 30

Text och foto från Vallbo-veckan Larserik Johansson

Alla deltagare orkar förstås inte med så hårda strapatser. Därför finns det tre olika motionsgrupper och deltagarna får själva välja vilken grupp de vill vara med i.

Motion i den omfattning som förekommer under Vallbo-veckan är inte vardagsmat för alla. Många kan därför få insulinkänning. Därför är disciplinen stenhård. Ingen får lämna Vallbo-gården ensam. Ingen får heller ligga i enkelrum

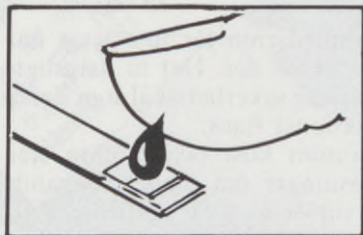

Mät själv Ditt blodsocker med BM-Test® Glycemie 1-44

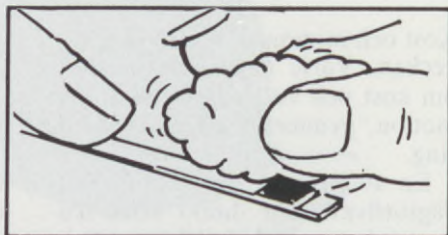
Kan erhållas kostnadsfritt
på hjälpmedelskort fr. o. m. 1/9/81

BM-Test® Glycemie 1-44 är en enkel och säker testremsa för att
snabbt mäta blodsockret.

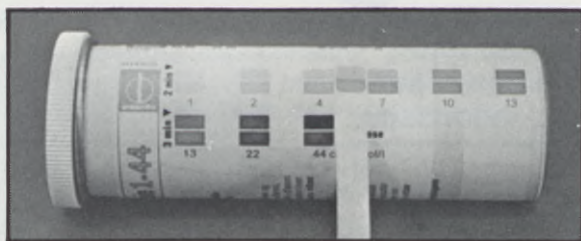
Gör så här:

1. Tillsätt en droppe blod
på testremsan.

2. Torka av bloddroppen
efter 1 minut.

3. Jämför färgen på testremsan med färgfälten på
etiketten efter ytterligare 1 minut.

Genom att mäta blodsockret får Du t ex snabbt reda på om det
är en verklig insulinkänning Du har, Du kan direkt se hur olika
sorters kost påverkar blodsockret o s v.

Boehringer Mannheim Scandinavia AB · Box 147 · 161 26 BROMMA

KOLLOKOMPISAR vi har jättekul på Diabetesförbundets sommarkollo som i år var förlagd till Assö, Barnens ö, i Stockholms skärgård.

Jättespännande med diabeteskollo på Barnens Ö

På en grön ö, vid ett mycket blått hav, mitt i Roslagen, ligger Barnens Ö. En ö som sedan generationer har funnits i hjärtat hos barn. Där har man tillbringat soliga, lata, sköna sommarkvarnar långt ifrån mamma och pappa och vuxenvärlden.

I år har Diabetesförbundet för första gången förlagt sin barnkoloni till Barnens Ö. I ASSÖ by bor dom under de sommarveckor då Roslagens Ö är deras hem. Det är barn från sju till 12 år och alla är diabetiker men från olika ställen i vårt avlånga land.

Här blandas små stockholmare med göteborgare, skåningar med norrlänningar. Glada tjejer och killar som glatt kastar sig i vattnet när Diabetes-tidningen kommer på besök!

I en liten gul gård som heter Sol-

en ligger dock en blek liten tjej som heter Jonna Palmqvist och är 9 år. Jonna mår dåligt. Hon hade slarvat med maten under festligheterna kvällen före och fått en kraftig insulin-känning. Jourhavande sjuksköterskan Eva "Lotta" Andersson är bekymrad.

– Vi har lärt barnen att ta sina sprutor, och Jonna var så glad när hon klarade av det, så vi anordnade en liten fest. Och då slarvade hon med maten och insulin-känningen blev följden.

MAGDALENA RÖNNBERG, Viveca Sunnelius, Jonna Palmqvist och Sunita Ringstad på trappan till huset med det passande namnet Solen. (Ovan.) SYSTER LOTTA, Eva Andersson, fanns ständigt i barnens närhet om något skulle hända. Här tillsammans med Viveca. (Till vänster.) TOMMY ANDERSSON, från Bjärred, tv och Henrik Ulverstad, Töreboda, är "dödskompisar" under sommarkollon, men annars har de ingen kontakt med varandra. (Till höger.) VILL MAN INTE, så vill man inte bada. Då är det bättre att läsa Silverpilen. (Nedan th.) DASSHUMOR...? (Nedan.)

Assögården
 O Assö by
 Hus Nr 1-10
 →
 O Assö by
 Hus Nr 11-21
 Idrättsplats
 ←

MÅNGA FRÅGOR

Under tiden som Jonna får frukost på sängen, äter de andra barnen i matsalen som ligger några hus därifrån.

Ledarna äter tillsammans med barnen och det råder en glad och otvungen stämning i lokalen.

Frågorna haglar.

– Va' kommer du ifrån för tidning?

– Kommer jag med i den?

– Va' kul!

Matsalen är en välbesökt plats, för de äts mycket och ofta i ASSÖ by. Frukost, mellanmål, lunch, mellanmål igen, middag, kvällsmat och kanske en grillkorv ovanpå alltihop! Barnen dukar själva på och av borden, i matlag om tre barn i varje.

DAGLIGA RUTINER

I arla morgonstund medan solljuset ännu bara kastar några bleka – men varma – solstrålar över ASSÖ-stranden, kliver barnen ur sina sängar.

Omedelbart är det dags för clintest och insulintagning. Sen äts frukost och dom som vill bada efter det får vänta minst en timme.

Under tiden är det morgonsamling, oftast direkt efter maten. Morgonen för övrigt är ledig för olika fritidsaktiviteter.

– I den här gruppen (det har varit två på Barnens Ö) tycker man mycket om att spela fotboll, både ibland tjejer och killar, säger en av ledarna Pelle Andersson. I förra gruppen var det ingen som tyckte att det var roligt.

– Barnen har to m ordnat egna turneringar och spelar mot de andra kolonierna på Barnens Ö. De som inte gillar fotboll, får bada eller leka med det dom tycker om.

MÅR BRA

Förr om året har Svenska Diabetesförbundet haft sin sommarkollo på Bocksjö i närheten av Karlsborg i Skaraborg. En del av personalen tycker att det var bättre på Bocksjö.

– Där kände man mer att det var ens eget, säger en av ledarna.

Det finns bland personalen flera stycken som själva har diabetes och förstår på sätt kanske barnens problem en liten aning bättre.

En sak som man dock är överens om är att barn som har diabetes mår mycket bra av att komma på koloni.

– De här barnen står pga sin sjukdom sina föräldrar väldigt nära, säger Lotta Andersson, och bindningen till föräldrarna kan ibland bli lite väl fast.

– De är oftast också lite mer bortskämda och får mer hemlängtan än andra barn.

– Därför är det väldigt nyttigt att de får komma ut så här på kollo. Barnen som är på ASSÖ-lägret är ofta hemifrån för första gången.

– Men jag tror att de flesta tycker att det är jättespännande, fortsätter Lotta Andersson, att komma ut och möta kompisar i sin egen ålder som dessutom har samma slags problem som de själva. De får en naturlig kontakt och sympati för varandra...

Forts på sid 29

AMES GLUCOMETER®

**För snabb kvantitativ bestämning
av glukos i helblod med Dextrostix.**

Särskilt framtagen för patientens självkontroll

- Liten och bärbar
- Batteridrivna
- Tvåpunkts kalibrering
- Komplet utrustning för testning

Ames
Division

MILES

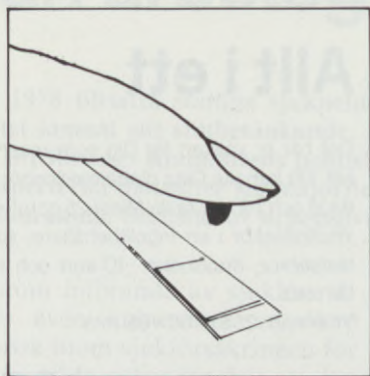
Miles Laboratories, Ltd.

Agent för Sverige: MEDA AB,
Box 136, 401 22 Göteborg, Tel. 031/17 68 40

DEXTROSTIX för blodsockerkontroll.

Dextrostix kan avläsas genom att jämföra teststickans färg med en färgskala.
Dextrostix kan även avläsas med Glucometer.

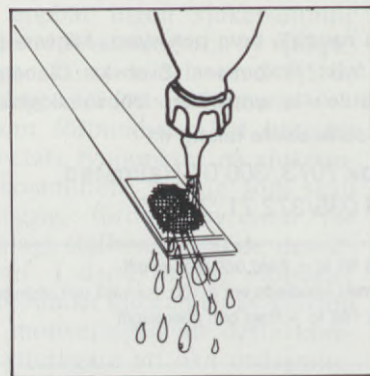
DEXTROSTIX ÄR ENKEL ATT ANVÄNDA.

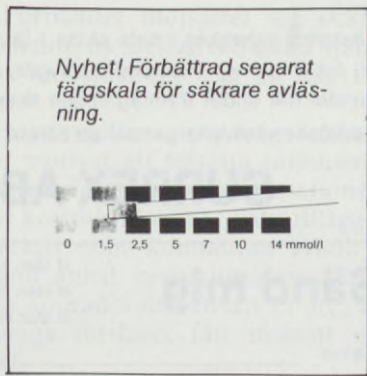
1. Droppa på en droppe blod.

2. Vänta exakt 1 minut.

3. Spola av.

4. Avläs mot färgskalan.

Ames
Division

MILES

Miles Laboratories, Ltd.

Agent för Sverige: MEDA AB
Box 138, 401 22 Göteborg. Tel. 031/17 68 40.

PRESENTEN för DIABETIKER

Nya "Lillen"

Utifrån en helt ny väska, enklare att öppna, lättare att få tag i grejerna, bättre rymlighet. Minst sex sprutor och kanyler, två insulinflaskor, suddar och druvsocker får plats. Idealisk när Du bara skall vara borta över natten eller veckoslutet. Du kan också få Nya Lillen med praktisk handledsrem för 15 kr i tillägg.

Ytermått 150×100×45

Pris 85:—

Allt i ett

Det här är väskan för Dig som reser mycket. Du har alla Dina diabetestillbehör skyddade och på ett ställe. Minst 25 sprutor, fyra insulinflaskor i en frigolitbehållare, suddar, teststickor, druvsocker, ID-kort och recept får plats.

Ytermått: 255×160×65 mm.

Pris 198:—

Väskorna tillverkas i äkta skinn i färgerna naturell, brun och svart. Angivna priser är inkl. moms. Postförskottsavgift och frakt tillkommer. Svenska Diabetesförbundet har under framtagningen lämnat värdefulla synpunkter. Mönsterskyddade.

Du köper väskorna genom att sända in nedanstående talong till

SURREX AB Box 7073, 300 07 Halmstad,
tel 035/372 71, 372 73

Sänd mig

- st liten väska à 85 kr + frakt och pfsk-avgift
- st liten väska med handledsrem à 100 kr+frakt och pfsk-avgift
- st stor väska à 198 kr + frakt och pfsk-avgift

Namn _____

Adress _____

Postnr _____ adr _____

Färg naturell brun svart

Diabetesförbundet säger nej till sjuklön från arbetsgivarna

Den 1978 tillsatta statliga sjukpenningkommittén har till socialdepartementet lämnat sitt slutbetänkande. Men det är ingen enig kommitté som lagt sitt förslag. Kommittens politiska minoritet med instämmande av en av experterna motsätter sig majoritetens förslag om införande av en sjuklön som skulle bekostas av arbetsgivaren under de första fjorton dagarna.

Förutom införande av sjuklön föreslår även kommittén en ökad självrisk inom sjukförsäkringen för den enskilde vilket innebär att den sjuke själv är ekonomiskt ansvarig och uppbär ingen sjukersättning för de tre första dagarna av sjukperioden. Först i och med fjärde sjukdagen träder sjuklönen in.

Inom förbundskansliet har det utarbetats synpunkter på sjukpenningkommittens förslag som skall föreläggas förbundsstyrelsen för slutgiltigt ställningstagande den 28 augusti. I detta förslag motsätter sig förbundet införandet av sjuklön med motiveringen att detta kommer ytterligare att öka utslagningen av arbetshandikappade och sjuka från arbetsmarknaden. Vidare kan effekten av införandet av sjuklön innebära att vissa arbetsgivare med begränsade kunskaper om t ex

diabetes avstår från att anställa diabetiker av rädsla för att de har högre sjukfrånvaro än andra och därmed skulle kunna medföra ökade lönekostnader.

Förbundet motsätter sig också kommittens förslag om ökad självrisk vid sjukdom från en dag till tre.

I kommitténs ursprungsdirektiv var motivet att tillsätta utredningen att förbättra kompensationen vid korttidsfrånvaro. I de tilläggsdirektiv som kommittén erhöll i bland annat besparingspropositionen ändrades direktiven så att det slutliga förslaget fått motsatt effekt.

Diabetesförbundet kan inte stödja ett förslag som ytterligare försämrar villkoren för utsatta grupper i samhället.

BERNDT NILSSON

Nyhet!

5 GODA EFTERRÄTTER OCH MELLANMÅL MED NYTTIGA C-VITAMINER

Ekströms osötade är gjorda på naturens egna bär och frukter, som torkats, malts och berikats med C-vitaminer.

Fråga efter Ekströms osötade om du inte skulle hitta paketen i din butik.

Ekströms osötade innehåller kolhydrater och bör därför räknas in i din totala kolhydratkonsumtion.

Exempel: 1 portion nyponsoppa motsvarar 1 fruktportion.

Läs innehållsdeklarationen på paketen.

EKSTRÖMS

Större valfrihet gör att fler får rätt hjälpmedel

En glädjande nyhet för många av landets injicerande diabetiker. Monoject utökar sitt sortiment med en 1 ml kombinationsspruta med fast kanyl. Det gör det lättare och säkrare att injicera rätt dos insulin, eftersom färre luftbubblor uppstår.

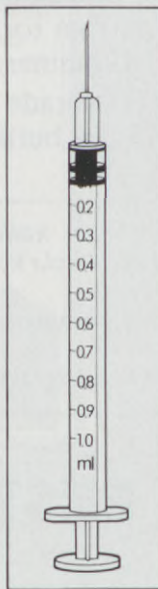
Samtidigt innebär det större sortimentet en valfrihet, som gör att ännu fler diabetiker kan få rätt hjälpmedel.

Några ord om injektionsteknik!

Monojects senaste 1 ml spruta har en fast, kort och silikonbestruken kanyl, som är mycket enkel och bekväm att använda. Man bör dock tänka på att injicering sker bäst vinkelrätt mot huden, då kanylen är kortare än normalt. Förutsättningen är dock att vävnaden under huden är tillräckligt tjock. Om så ej är fallet, t ex hos barn, använder man vanlig injektionsteknik, med sprutan i ca 45° vinkel.

Monojects sprutor och kanyler används av en majoritet av landets injicerande diabetiker. Har du frågor eller synpunkter på något av våra hjälpmedel är du alltid välkommen att ringa Beiersdorf AB, sektion medical, tel. 0300-170 00.

BDF ●●●● Beiersdorf AB, sektion medical,
Box 100 56, 434 01 Kungsbacka,
tel 0300-170 00

Monojects 1 ml spruta med fast kanyl

- * Säker och pålitlig konstruktion
- * Kanylen kan inte lossna
- * Inget dödutrymme mellan kanyl och kolv ger bl a säkrare dosering
- * Betydligt färre luftbubblor uppstår
- * Lättavläst
- * Monojects välkända, hårda sprutförpackning skyddar effektivt sprutan. Säkert även på resor.

Monoject.
Pålitliga och säkra
hjälpmedel för diabetiker.

 BDF
medical
program

15 stämplor ger gratis sjukvård och fri medicin

Vid halvårsskiftet i år trädde det sk högkostnadsskyddet i kraft. Det ger den som besöker läkare eller köper ut medicin många gånger per år minskade kostnader. Men för personer med relativt okomplicerad diabetes kommer reformen troligen inte att betyda så mycket, eftersom insulin och blodsockersänkande tabletter fortfarande är kostnadsfria läkemedel.

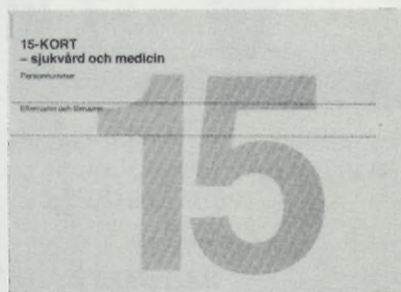
Här följer en enkel information om vad reformen egentligen innebär. Uppgifterna är hämtade ur Riksförsäkringsverkets informationsmaterial.

Du som inte redan har 15-kort, begär det nästa gång Du är hos läkaren eller köper ut medicin på apoteket. På 15-kortet får Du sedan en hel registrering (stämpel) varje gång Du betalar för sjukvård, eller medicin på recept för mer än 20 kr, och en "halv" stämpel för sjukvårdande behandling eller telefonrådgivning av läkare. Du skall själv se till att 15-kortet blir stämplat. Ha det därför alltid med Dig.

När registreringarna på 15-kortet tillsammans uppgår till 15 hela registreringar har Du rätt till fri sjukvård och medicin under den tid som återstår av 12 månader räknat från den första registreringens datum på 15-kortet. Du får ett sk frikort.

TAKTIK

Men Du behöver inte ta ut frikortet direkt när Du fått 15 hela regi-

Så här ser 15-kortet ut. I naturlig storlek är det lika stort som försäkringsbeskedet.

streringar. Om Du tex har lång tid mellan första och andra registreringen på 15-kort kan det vara fördelaktigare att bortse från första registreringen och istället ta ut frikortet när Du får nästa stämpel. Här gäller det att vara lite taktisk.

NÄR FÅR DU EN STÄMPEL?

Du får en stämpel varje gång Du betalar för

Helt utan
sötningsmedel

Den här lilla flaskan räcker till 6 liter färdig apelsinsaft!

Cadbury Slotts Uppsala

- läkarvård på grund av sjukdom
- sjukvårdande behandling efter remiss från läkare
- hembesök av läkare etc.
- telefonrådgivning som Du betalar för. Telefonrådgivning kan registreras på apoteket samtidigt som medicininköpet registreras. Annars kan det registreras vid nästa läkarbesök.
- prisnedsatta läkemedel (således får Du ingen registrering när Du hämtar ut insulin eller blodsökersänkande tabletter eftersom dessa är kostnadsfria läkemedel. Du kan dock välja att betala även för dessa läkemedel för att snabbare få frikort. Då måste Du säga till doktorn och han måste skriva på en vanlig receptblankett. Vi har dock svårt att se några fördelar för diabetiker att göra på det sättet.)

Du får en stämpel på 15-kortet även om Du tex genom avtal med arbetsgivaren har fri sjukvård.

SJUKVÅRDANDE BEHANDLING

Registrering för sjukvårdande behandling blir säkert aktuellt för många diabetiker. Till sjukvårdande behandling räknas tex besök hos diabetessköterska – förutsatt att det kostar något, förstås – dietist, fotvårdare, sjukgymnast och kurator.

Men observera att Du måste ha *läkarremiss och vårdgivaren måste ha avtal med landstinget (sjukvårdshuvudmannen)*. Detta är särskilt viktigt att komma ihåg när det gäller fotvård för diabetiker.

Den här foldern delas gratis ut på alla sjukvårdsinrättningar, apotek och försäkringskassor.

INGA STÄMPLAR

Du får inga stämplor för medicin som kostar 20 kronor eller mindre. Inte heller preventivmedel ger några stämplor. Likaså de som tvingas köpa specialdestinerade livsmedel får vara utan stämplor. Slutligen ger inte heller läkarbesök för att få friskintyg eller vaccinationer någon registrering på 15-kortet.

Har Du glömt Ditt 15-kort hemma skall Du säga till så får Du ett nytt. Du skall spara alla 15 kort eftersom det är det sammanlagda antalet registreringar som räknas. När Du fått 15 hela registreringar på 15-kortet har Du rätt att få ett "frikort för sjukvård och medicin."

Frikortet ger rätt till fri sjukvård

Forts på sid 30

Köp

SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS BREV MÄRKE

100 märken kostar bara 22,50 kr inklusive porto- och expeditionskostnader.

Märket pryder sin plats på varje brev Du skickar och sprider dessutom kännedom om vårt namn.

Du köper märken genom att sätta in pengar för önskat antal på vårt postgiro 90 09 01-0. 22,50 för 100 märken, 45 kr för 200 st etc.

Ange ordet "Brevmärken" på talongen och skriv namn och adress tydligt så skickar vi märkena omgående.

Jättespännande

Forts fr sid 17

VAD VORE sommaren utan fotboll? Varje kille – och tjej – måste skjuta några riktiga "rökare" annars är det ingen riktig sommar.

MÅNGA SÖKANDE

Det är mycket populärt att bli sommar-ledare för barnen på ASSÖ-lägret. Diabetesförbundet hade mellan 70–80 sökande till de platser som fanns till förfogande. De som får platserna är oftast personal som har vana från barn och ungdomsarbete, många är studerande och många håller på att utbilda sig till fritidspedagoger. Det är en jämn fördelning mellan könen och ledarna arbetar både med barnen, i köket och som sjukvårdspersonal.

– Här är ett bra gäng, tyckte Pelle Andersson, dalmal och en av ledarna.

NYA PROVER

På eftermiddagen är det dags för barnen att ta nya prover och nya sprutor.

– Ibland kan man svänga i blodsockret och då känns det darrigt, säger en blond lintott som heter Tommy Andersson, 12 år från Bjärred. Tommy och Henric Ulverstad, också han 12 år från Töreboda, är ett par av dessa typiska kollo-kompisar som det vimlar av på Barnens Ö.

Tommy och Henric träffas på kollo, är kompisar på kolonin – och hör sedan inte av varandra under året.

Skriver ni brev till varandra?

– Nää...

Ska ni träffas nästa år igen?

– Ja! ropar dom samstämmigt och det lyser så fint ur två par glittrande ögon, i två bruna ansikten som fått sin färg i Assö by, på Barnens Ö, vid Östersjöns strand.

JONNA PALMQVIST firade att hon för första gången hade tagit sprutan själv. Men hon slarvade lite med maten och fick därför en insulinkänning som tvingade henne kvar i sängen en stund extra.

**Text och foto
SUZANNE AXELL**

Deltagarna

Forts fr. sid 13

kassan bjuder man också in. Dessutom deltog i år en tandhygienist som berättade om vikten av god tandhygien för diabetiker.

Och så förstås fotvård: Monica Marklund som är fotvårdare på diabetesmottagningen i Östersund svarar för det avsnittet. I det provisoriska laboratoriet mäter man blodsocker tre gånger/dag. Deltagarna kontrollerar själva urinen fyra gånger per dag.

Regelrätt läkarmottagning förekommer också, men de bästa råden ges nog under fjällvandringen eller när man stöter ihop med någon av personalen ute på gårdsplanen.

FRÅN BÖRJAN INGA BARN

Från början deltog inga barn i Vallbo-veckan, men sedan några år försöker man få med både barn och deras föräldrar. Landstinget subventionerar dock inte föräldrarnas medverkan.

Majoriteten deltagare är insulinbehandlade, men några tablettbehandlade får också komma med.

VIDAREUTBILDNING

Antalet deltagande personal har ständigt ökat. 1972 när första Vallbo-veckan arrangerades deltog 11 personal och 48 patienter. I år deltog sammanlagt 85 personer, 37 personal, 38 diabetiker och 10 föräldrar.

Då skall emellertid också sägas att man satsar på vidareutbildning

av personalen. Tidigare har alltid personal från olika distriktsläkarmottagningar deltagit, men i år hade man personal uteslutande från den slutna vården.

Diabetesföreningen i Jämtland har dragit nytta av Vallbo-veckan. För tio år sedan förde föreningen en tynande tillvaro, men har växt ständigt under "Vallbo-tiden" troligen mycket tack vare personalens positiva inställning till Diabetesföreningen.

15 stämplor . . .

Forts fr. sid 27

och medicin under den tid som återstår av 12 månader räknat från den första registreringens datum på 15-kortet. Men som redan nämnts, det finns ibland skäl att vara lite taktisk.

MÅSTE VISAS UPP

Du måste alltid visa upp frikortet för att få fri sjukvård och medicin på recept. Vid medicinköp måste Du visa upp frikortet när Du lämnar in receptet.

BARNEN RÄKNAS IHOP

Samtliga barn i en familj räknas ihop. När barnen sammanlagt kommit upp i 15 hela registreringar har alla barn under 16 år i familjen rätt till var sitt frikort. Observera att barnen ska vara under 16 år för att deras registreringar skall räknas samman.

NÄR GÄLLER FRIKORTET?

Frikortet gäller vid samma tillfällen som 15-kortet. Den enda skill-

naden är att frikortet gäller för all medicin på recept, oavsett kostnad.

Frikortet gäller till dess att 12 månader har gått räknat från första registreringen på 15-kortet. När den tiden har gått får Du börja betala igen för sjukvård och medicin. Och då börjar hela ruljangsen om igen. Du måste begära ett nytt 15-kort och få 15 registreringar på det etc. etc.

Riksförsäkringsverket har gett ut en liten folder som heter "15-kort och frikort för sjukvård och medicin". Den får Du på apotek, vårdmottagningar eller försäkringskassan. Hämta ett exemplar och läs! Det kan Du ha nytta av.

LARSERIK JOHANSSON

Två blodprovstagare

Forts fr. sid 5

lande stickor, bomullssuddar för desinfektion och lancetter. Apoteksbolaget har reagerat kraftigt mot detta med motiveringen att en kombinationsförpackning kommer att fördyra varorna kraftigt. Någon sådan förpackning finns idag inte i marknaden.

Handläggningen av hela frågan om kostnadsfritt testmaterial för bestämning av blodsockerhalten samt kostnadsfria bomullssuddar för desinfektion har skötts på ett närmast skandalöst sätt.

Vid denna tidnings pressläggning kunde man inte få fram ett besked huruvida några mer bomullssuddar än Bonswab är kostnadsfria och inte heller kunde man från Handikappinstitutets sida upplysa om huruvida de nya kostnadsfria produkterna kommer

att införas i den nya upplagan av den förträffliga broschyren "Produktfakta" där alla kostnadsfria förbrukningsartiklar finns upptagna.

Orsaken till detta är att Socialstyrelsens läkemedelsavdelning å ena sidan och Socialstyrelsens byrå för långtidsvård, Apoteksbolaget och Handikappinstitutet å den andra sidan tydligen har svårt att tala med varandra i den här frågan.

Som diabetiker vill man bara påpeka att regeringen fattade beslut redan den 30 april, att beslutet skulle träda i kraft den 1 juli och att vi den 1 september vet så här lite.

LARSERIK JOHANSSON

Brevvänner

JAG ÄR EN TJEJ på 14 år som har diabetes. Jag vill brevväxla med både killar och tjejer som har diabetes. Du bör vara 14-16 år. Mina intressen är musik, diskotek, motion, djur m.m. Inte för att utseendet spelar någon roll, men det vore roligt med ett foto i svaret.

Min adress är:

Carina Hag
Koberga 6054
77603 DALA-HUSBY

JAG ÄR EN 13-ÅRIG diabetes-tjej som vill ha brevvänner, både killar och tjejer. Er ålder spelar ingen roll och foto behövs inte. Mina intressen är många: gymnastik, teater, rullskridskor, skolan och mycket annat. Du behöver inte ha samma intressen som jag.

Skriv till:

Maria Olofsson
Petersensväg 33
12741 SKÄRHOLMEN

Diabetesförbundets lokalföreningar

(Kontaktpersoner)

ALINGSÅS

Diabetesföreningen i Alingsås m o

Åke Axelsson
Arrendegatan 89
441 56 ALINGSÅS
Tel: 0322/187 98

ARBOGA

K-A-K-regionens diabetesförening

Monica Källman
Österled 26 F
732 00 ARBOGA
Tel: 0589/114 54

ARVIDSJAUR-ARJEPLOG

Arvidsjaur-Arjeplog diabetesförening

Elsa Holmberg
Skomakargatan 21 B
933 00 ARVIDSJAUR
Tel: 0960/104 20

ARVIKA

Arvika m o diabetesförening

Gunnar Karlsson
Vinkelvägen 19
671 00 ARVIKA
Tel: 0570/101 26

BODEN

Bodens diabetesförening

Alf Svanberg
Bivägen 6
961 38 BODEN
Tel: 0921/111 43

BORÅS

Diabetesföreningen i Borås m o

Freed Dahlqvist
Duvgatan 9
515 00 VISKAFORS
Tel: 033/946 84

EKSJÖ

Jönköpings läns östra diabetesförening

Ingrid Sundkvist
Smultronvägen 9
576 00 SÄVSJÖ
Tel: 0382/106 81

ENKÖPING

Enköpingsortens diabetesförening

Lars Lindegren
Stenvreten 2
199 94 ENKÖPING
Tel: 0171/210 38

ESKILSTUNA

Eskilstuna diabetesförening

Rolf Anterot
Tessingatan 5 A
632 30 ESKILSTUNA
Tel: 016/11 78 30

FALKÖPING-TIDAHOLM

Diabetesföreningen i Falköping-

Tidaholm m o

Arne Svensson
Gamla Dotorp svägen 2 D
521 00 FALKÖPING
Tel: 0515/120 04

FALUN-BORLÄNGE

Falu-Borlänge diabetesförening

För Falu-området:
Gudrun Alm
Risholn 1067
790 15 SUNDBORN
Tel: 023/620 98

För Borlänge-området:
Christer Östling
Stallvägen 19
781 34 BORLÄNGE
Tel: 0243/827 05

FILIPSTAD

Filipstad m o diabetesförening

Sonja Hansson
Tegnérgatan 2 A
682 00 FILIPSTAD
Tel: 0590/129 12

FINSPÅNG

Finspång m o diabetesförening

Göran Fält
Gröna vägen 33 A
612 00 FINSPÅNG
Tel: 0122/159 62

FRYKSDALEN

Fryksdalens diabetesförening

Margareta Nilsson
Prostgårdsvägen 19
685 00 TORSBY
Tel: 0560/118 57

GÄLLIVARE-MALMBERGET

Gällivare-MalMBERGETS diabetesförening

Hugo Forsberg
Köpmangatan 10 A
971 00 MALMBERGET
Tel: 0970/217 97

GÄVLE

Gävle diabetesförening

Ulf Rådefeldt
Tygelvägen 12
803 61 GÄVLE
Tel: 026/11 46 35

GÖTEBORG

Diabetesföreningen i Göteborg m o

Kaj Franzén
Askims Kyrkväg 54
436 00 ASKIM
Tel: 031/28 67 45

HALLSBERG

Sydnärkes diabetesförening

Barbro Gustafsson
Kastanjugatan 10
694 00 HALLSBERG
Tel: 0582/522 50

HALLSTAHAMMAR-SURAHAMMAR

Hallstahammar-Surahammars diabetesförening

Karl Borg
Surbrunnsvägen 1 A
734 00 HALLSTAHAMMAR
Tel: 0220/112 36

HALMSTAD

Diabetesföreningen i Halmstad

Ingegerd Fajersson
Reliefplatsen 4 C
302 71 HALMSTAD
Tel: 035/365 06

HAPARANDA-KALIX

Haparanda-Kalix diabetesförening

Bengt o Margareta Tranåker
Torggatan 45
953 00 HAPARANDA
Tel: 0922/118 85

HEDEMORA

Södra Dalarnas diabetesförening

Gunilla Skoglund
Åsgatan 67 B
776 00 HEDEMORA
Tel: 0225/111 91

HELSINGBORG

Diabetesföreningen i Helsingborg m o

Anne-Marie Olsson
Alnarpsgatan 56
252 62 HELSINGBORG
Tel: 042/29 82 32

HÄLLEFORS

Hällefors diabetesförening

Arne Ståhl
Mellanvägen 13
710 60 GRYTHYTAN
Tel: 0591/142 50

HÄRNÖSAND

Södra Ångermanlands diabetesförening

Verner Rönnlund
Jensenvägen 17
871 00 HÄRNÖSAND
Tel: 0611/121 87

HÄSSLEHOLM

Diabetesföreningen i Hässleholm m o

Bertil Jernse
Vankivavägen 37
281 00 HÄSSLEHOLM
Tel: 0451/803 82

HÖGANÄS

Kullabygdens diabetesförening

Ludvig Kubja
Frihamnsgatan 12
263 00 HÖGANÄS
Tel: 042/418 98

JÖNKÖPING

Diabetesföreningen i Jönköping m o
Ingvar Nilsson
Andréevägen 48
552 48 JÖNKÖPING
Tel: 036/13 40 52

KALMAR

Diabetesföreningen i Kalmar m o
Ingrid Ottosson
Yxneberga 4100
388 03 VASSMOLÖSA
Tel: 0480/321 62

KARLSKOGA-DEGERFORS

Karlskoga-Degerfors diabetesförening
Bernt Ångman
Björnbärsvägen 9
691 47 KARLSKOGA
Tel: 0586/367 14

KARLSKRONA

Blekinge diabetesförening
Margareta Andersson
Vallvägen 7
292 00 KARLSHAMN
Tel: 0454/155 10

KARLSTAD

Diabetesföreningen i Karlstad
Margit Johansson
Romstadsvägen 21
653 42 KARLSTAD
Tel: 054/11 73 29

KATRINEHOLM

Katrineholms diabetesförening
Claes Åström
Floragatan 3 B
641 33 KATRINEHOLM
Tel: 0150/196 08

KIRUNA

Kiruna diabetesförening
Artur Wickström
Backgatan 2 B
981 31 KIRUNA
Tel: 0980/102 22

KISA

Kinda-Ydre diabetesförening
Karl-Erik Samuelsson
Slättna
570 60 ÖSTERBYMO
Tel: 0381/550 66

KOPPARBERG

Ljusnarsbergs diabetesförening
Odd Israelsson
Källtorpsvägen 10
714 00 KOPPARBERG
Tel: 0580/102 97

KRISTIANSTAD

Kristianstadsortens diabetesförening
Kurt Eriksson
Andvägen 10
291 43 KRISTIANSTAD
Tel: 044/11 65 62

KRISTINEHAMN

Kristinehamns diabetesförening
Carin Carlsson
Västgötagatan 34 A
681 00 KRISTINEHAMN
Tel: 0550/122 29

KUNGSBACKA

Kungsbacka diabetesförening
Ulf Nilsson
Lundegrensgrata 1 G
434 00 KUNGSBACKA
Tel: 0300/116 76

LANDSKRONA

Diabetesföreningen i Landskrona m o
Berne Lundvall
Torggatan 6
260 51 EKEBY
Tel: 042/769 96

LIDKÖPING

Diabetesföreningen i Lidköping m o
Per Nordqvist
Annagatan 204
531 38 LIDKÖPING
Tel: 0510/253 62

LINDESBERG

Linde/Nora diabetesförening
Sven Gustavsson
PI 1133
711 00 LINDESBERG
Tel: 0581/139 18

LINKÖPING

Linköpings diabetesförening
Carl-Eric Carlsson
Hästskogatan 11 A
582 53 LINKÖPING
Tel: 013/12 68 14

LJUNGBY

Ljungby diabetesförening
Roland Eriksson
Skolvägen 5
340 15 VITTARYD
Tel: 0372/70244

LJUSDAL

Ljusdals diabetesförening
Inez Thorn
Pl 1618 Letsbo
820 44 TALLÅSEN
Tel: 0651/36114

LUDVIKA

Västerbergslagens diabetesförening
Liv Troli
Anisstigen 17
771 00 LUDVIKA
Tel: 0240/11758

LULEÅ

Luleå diabetesförening
Signe Larsson
Lingonstigen 22
951 55 LULEÅ
Tel: 0920/27771

LYCKSELE

Lycksele diabetesförening
Dagny Renman
Insjö 307
921 00 LYCKSELE
Tel: 0950/52046

LYSEKIL

Diabetesföreningen i Lysekil m o
Lars-Åke Andersson
Grängsgatan 10
453 00 LYSEKIL
Tel: 0523/14743

MALMÖ

Diabetesföreningen i Malmö m o
Ronald Olsson
Björkvägen 3, Ö. Grevie
235 00 VELLINGE
Tel: 040/487382

MARIESTAD

Diabetesföreningen i Mariestad m o
Sture Gustavsson
Södra vägen 48 pg
542 00 MARIESTAD
Tel: 0501/18671

MARKARYD

Markaryds diabetesförening
Hubert Henningsson
Kolonivägen 10
285 00 MARKARYD
Tel: 0433/10955

MOTALA

Motala diabetesförening
Gunvor Karlberg
Strandvägen 96 A
591 46 MOTALA
Tel: 0141/18188

MORA

Ovansiljans diabetesförening
Astrid Fälth-Eriksson
Katrinsvägen 2
792 04 NUSNÅS
Tel: 0250/37456

MÖNSTERÅS

Strandabygdens diabetesförening
Raymond Klase
Humlegränd 5
383 00 MÖNSTERÅS
Tel: bost. 0499/12078,

NORBERG

Diabetesföreningen i Norberg m o
Eivor Larsson
Box 5790
773 00 FAGERSTA
Tel: 0223/55076

NORRKÖPING

Norrköpings diabetesförening
Anne-Marie Bark
Fejaregatan 8
603 62 NORRKÖPING
Tel: 011/145608

NYKÖPING

Nyköpingsortens diabetesförening
Margaretha Gustafsson
Järnvägsgatan 46
611 30 NYKÖPING
Tel: 0155/47122, exp. 0155/19255

OSKARSHAMN

Oskarshamnsortens diabetesförening
Harry Carlsson
Kyrkogårdsgatan 7 A, 2 v.
572 00 OSKARSHAMN
Tel: 0491/17367

PITEÅ

Piteå diabetesförening
Margareta Sandström
Sjöhagevägen 12
941 42 PITEÅ
Tel: 0911/683 07

SALA

Sala diabetesförening
Olof Andersson
Jakobsbergsgatan 12 A
733 00 SALA
Tel: 0224/140 70

SANDVIKEN

Sandvikens diabetesförening m o
Vincent Berg
Pl 4720
810 10 TORSÅKER
Tel: 0290/430 22

SIMRISHAMN

Österlens diabetesförening
Anders Ericsson
Hagestad 24
270 20 LÖDERUP
Tel: 0411/284 20

SKELLEFTEÅ

Diabetesföreningen i Skellefteå m o
Roland Lundbäck
Bangårdsgatan 47
932 00 SKELLEFTEHAMN
Tel: 0910/341 12

SKÖVDE

Diabetesföreningen i Skövde m o
Marianne Nilsson
Kilbacksvägen 19 C
541 38 SKÖVDE
Tel: 0500/166 78

SOLLEFTEÅ

Sollefteå diabetesförening
Olav Holmberg
Länkvägen 5
881 00 SOLLEFTEÅ
Tel: 0620/154 97

STOCKHOLM

Stor-Stockholms Diabetesförening
S:t Eriksgatan 38
112 34 STOCKHOLM
Tel: 08/52 07 10

STRÖMSTAD

Diabetesföreningen i Strömstad m o
Rose-Marie Hansson
Pl 4485, Svinesund
452 00 STRÖMSTAD
Tel: 0526/400 13

SUNDSVALL

Medelpads diabetesförening
Agneta Viberg
Majorsgatan 11
852 38 SUNDSVALL
Tel: 060/12 50 71

SÄFFLE-ÅMÅL

Säffle-Åmål diabetesförening
Bo Danielsson
N:a Rolfserudsvägen 36
661 00 SÄFFLE
Tel: 0533/134 58

Malcolm Jansson

Odengatan 10
662 00 ÅMÅL
Tel: 0532/137 34

SÖDERHAMN

Sydöstra Hälsinglands diabetesförening
Britt-Inger Flodin
Klövervägen 6
826 04 NORRALA
Tel: 0270/104 54

SÖDERTÄLJE

Diabetesföreningen i Södertälje
Sven Granberg
Rosenlundsvägen 23, 1 tr
151 30 SÖDERTÄLJE
Tel: 0755/321 97

TRANÅS

Tranås diabetesförening
Inga-Lill Palmqvist
Blidvädersgatan 2
573 00 TRANÅS
Tel: 0140/163 23

UDDEVALLA

Diabetesföreningen i Uddevalla m o
Rudo Nilsson
Hyggestråket 7, läg. 391
451 72 UDDEVALLA
Tel: 0522/714 95

UMEÅ

Umeå diabetesförening
Erna Nilsson
910 02 RUNDVIKSVERKEN
Tel: 0930/306 98

UPPSALA

Diabetesföreningen i Uppsala m o
Ros-Marie Fältås
Källbovägen 10
752 46 UPPSALA
Tel: 018/30 04 34

VARBERG

Varbergs diabetesförening
Alf Sjunnesson
Nygatan 14 A
432 00 VARBERG
Tel: 0340/178 42

VILHELMINA-ÅSELE

Vilhelmina-Åsele diabetesförening
Ulla Renström
Enegatan 5
912 00 VILHELMINA
Tel: 0940/106 42

VISBY

Gotlands diabetesförening
Billy Lyander
Klintegårda Väskinde
621 00 VISBY
Tel: 0498/700 92

VÄNERSBORG-TROLLHÄTTAN

Diabetesföreningen Vänersborg-Trollhättan
Anders Gustafsson
Rödklintsvägen 2
461 55 TROLLHÄTTAN
Tel: 0520/747 77

VÄRNAMO

Värnamoortens diabetesförening
Elner Fridell
Bokhult Åminne
331 00 VÄRNAMO
Tel: 0370/270 09

VÄSTERVIK

Tjustbygdens diabetesförening
Edvin Strömberg
Ringvägen 6
590 93 GUNNEBOBRUK
Tel: 0490/236 96

VÄSTERÅS

Diabetesföreningen i Västerås
Ruth Hedlund
N:a Källgatan 29 Exp.
722 11 VÄSTERÅS
Tel: 021/12 37 60

VÄXJÖ

Diabetesföreningen i Kronoberg
Villy Johannesson
Hyggsvägen 6
352 51 VÄXJÖ
Tel: 0470/803 80

ÅNGE

Ånge diabetesförening
Annika Hammarström-Eriksson
Pl 1085
840 10 LJUNGAVERK
Tel: 0691/320 12

ÅTVIDABERG

Åtvidabergs diabetesförening
Eric Wernersson
Kammarbovägen 11
597 00 ÅTVIDABERG
Tel: 0120/126 71

ÄNGELHOLM

Ängelholms diabetesförening
Kerstin Lindau
Hyllgården
260 39 HASSLARP
Tel: 042/542 74

ÖREBRO

Diabetesföreningen i Örebro m o
Per Gösta Egnell
Drottninggatan 40 Exp.
702 22 ÖREBRO
Tel: 019/12 51 60, exp. 019/14 13 10

ÖRNSKÖLDSVIK

Örnsköldsviks diabetesförening
Stig Eriksson
Bergfinkvägen 14
891 00 ÖRNSKÖLDSVIK
Tel: 0660/149 34

ÖSTERSUND

Diabetesföreningen i Jämtlands län
Wera Kallin
Allégatan 3 Exp.
831 36 ÖSTERSUND
Tel: 063/10 37 07

Diabetesförbundets länsföreningar

(Kontaktpersoner)

Uppsala läns Diabetesförening

Torbjörn Willén
Slagrutevägen 4
752 47 UPPSALA
Tel bost 018/30 27 47
Arb 018/10 80 49

Södermanlands läns Diabetesförening

Arne Andersson
Hagelvägen 16
613 00 OXELÖSUND
Tel bost 0155/328 57

Östergötlands läns Diabetesförening

Inga Florhed
Munkhagsgatan 114 A
582 55 LINKÖPING
Tel bost 013/15 76 97

Länsföreningen Diabetes Jönköpings län

Inga-Lill Palmqvist
Blidvädersgatan 2
573 00 TRANÅS
Tel bost 0140/163 23 (efter 13⁰⁰)
Arb 0140/170 50

Kronobergs läns Diabetesförening

Villy Johannesson
Hyggesvägen 6
352 51 VÄXJÖ
Tel bost 0470/803 80
Arb 0470/250 00

Svenska Diabetesförbundets Länsförening i Kalmar län

Rose-Marie Lithbo
Mor Saras Väg 51
394 70 KALMAR
Tel 0480/714 16

Gotlands Diabetesförening

Billy Lyander
Klintegårda Väskinde
621 00 VISBY
Tel bost 0498/700 92
Arb 0498/112 91

Blekinge Diabetesförening

Bertil Robertsson
Gränsvägen 32
372 00 RÖNNEBY
Tel bost 0457/137 25
Arb 0454/133 60

Svenska Diabetesförbundets länsförening i L-län

Kurt Eriksson
Andvägen 10
291 43 KRISTIANSTAD
Tel bost 044/11 65 62
Arb 044/11 55 00

Malmöhus läns diabetesförening

Ronald Olsson
Björkvägen 3, Ö. Grevie
235 00 VELLINGE
Tel bost 040/48 73 82
Arb 040/44 23 60

Länsföreningen i Göteborg-Bohus

Rudo Nilsson
Hyggestråket 7, läg. 391
451 72 UDDEVALLA
Tel bost 0522/714 95
Arb 0522/140 00

Diabetesföreningarna i P-län

Thorsten Bergkvist
Nolhagagatan 36
502 36 BORÅS
Tel bost 033/12 93 46
Arb 033/12 72 40/24

Diabetesföreningen R-län

Arne Svensson
Gamla Dotorpsvägen 2 D
521 00 FALKÖPING
Tel bost 0515/120 04

Värmlands läns diabetesförening

Per Köhlin
Vikholmogatan 13
654 63 KARLSTAD
Tel bost 054/18 92 42
Arb 054/10 50 00

Örebro läns diabetesförening

Sven Gustavsson
Pl 1133
711 00 LINDESBERG
Tel bost 0581/139 18

Diabetesföreningarna i U-län

Olof Andersson
Jakobsbergsgatan 12 A
733 00 SALA
Tel bost 0224/140 70

Kopparbergs läns diabetesförening

Evert Hamp
Polhemsvägen 11 C
791 32 FALUN
Tel bost 023/179 36

Gävleborgs läns diabetesförening

Hans Söderman
Bomhusvägen 9 K
802 35 GÄVLE
Tel bost 026/11 84 11
Arb 026/12 98 80/2460

Svenska Diabetesförbundets länsförening i Västernorrland

Curt Gardfjell
Matrosvägen 18
890 33 BÖNÄSSUND
Tel bost 0660/404 83
Arb 0660/149 61

Diabetesföreningen i Jämtlands län

Wera Kallin
Allégatan 3
831 31 ÖSTERSUND
Tel 063/1037 07

Västerbottens Länsförening av Svenska Dia- betesförbundet

Bo Lundberg
Vargvägen 129
902 38 UMEÅ
Tel bost 090/11 70 59
Arb 090/12 55 70

Norrbottnens länsförening för diabetiker

Börje Larsson
Lingonstigen 22
951 55 LULEÅ
Tel bost 0920/277 71
Arb 0920/555 95

Brevvänner

ÄR DU EN KILLE på 14–16 år så ska du läsa detta! Jag är en tjej på 14 som vill "kasta lappar" med en gullig, snygg, rolig, humoristisk, punkdiggande, matälskande, resslugen, kärleksfull, kul kille. Du ska ha diabetes som jag.

Jag är intresserad av allt. Tex Dej, punk, hårdrock, mat, resor, skytte, bilar mopeder m m. Idoler: The Clash, Ultravox, Visage, SLF, XTC, m fl.

Skriv till en skoltrött, pigg tjej som lovar att svara på *alla* brev.

Foto = +.

Ylva Söderberg
Påskbergsvägen 10,
Ångsbo
510 11 KUNGSÅTER

VI ÄR TVÅ brevsugna tjejer på trettonde året som vill ha brevvänner i ungefär samma ålder. Både tjejer och killar. Våra intressen är idrott, musik, dans, fester, killar, brevskrivning m m. Våra idoler är Gyllene tider och Vargtass m m. En av oss har diabetes. Brev med foto besvaras först.

Anette Jaldemark
Ånaryd
563 00 GRÄNNA (diabetes)
Åsa Boestad
Tuveryd
563 00 GRÄNNA

**När värvade
Du en ny
medlem senast?**

Vi är beredda

Forts fr. sid 3

av blindhet, tvingas att avstå från arbete. Varje "räddad syn" är därför en stor samhällsvinst och en enorm human insats.

Diabetesförbundet har den principiella åsikten att det är samhället som har ansvaret för nödvändig personalutbildning samt anskaffning av utrustning. Sedan många år tillbaka har Diabetesförbundet

gjort aktiva insatser för intresserade sjuksköterskor att skaffa sig vidareutbildning. Ärligen satsar vi också stora belopp för att stimulera och utveckla forskningen på diabetesområdet. Vi är beredda att göra en insats på det här området också. Det måste nämligen vara bättre att skicka iväg några läkare på utbildning än att skicka iväg diabetiker för behandling utomlands.

STIG ANDERSSON

Arbetet

Malmö AR28
ca 103.000 ex 7/vecka (s)
1981-03-02
4

AB Pressurklipp

Malmö 4 71 103 29 Stockholm, Tel. 08/54 14 20

Lånade 60.000 kr till ögonoperation - fick synen tillbaka!

Diabetiker drabbas ofta av svåra ögonsjukdomar som leder till blindhet om de inte opereras i tid. I Sverige finns kunskapen men inte kapaciteten att klara alla dessa patienter. Att söka vård i USA har blivit ett dyrbart men nödvändigt alternativ till total blindhet. Det senaste exemplet är Joel Bergholm från Vilhelmina som nys opererats i Miami och fått synen tillbaka på sitt högra öga.

Risken för blindhet är störst för de unga sockersjuka som måste använda insulin. De drabbas av blödningar i ögonen och synen försämrats. Ett sätt att förebygga blödningarna är laserbehandling som måste sättas in vid rätt tidpunkt för att vara effektiv.

Behandlingen lyckas emellertid inte på alla patienter och till dem hör Joel Bergholm från Vilhelmina. I oktober förra året fick han en kraftig blödning i ena ögat och behandla-

des på regionssjukhuset i Umeå utan resultat. Läkarna trodde inte heller att en operation skulle hjälpa.

LÅNAD 60.000

Men själv vägrade han ge upp utan att ha provat med operation och skickade sina journaler till Boscom Palmer Institut i Miami. I juni lånade han ihop 60.000 kr och åkte iväg för att bli underkörd. Han var då nästan blind och hade inte fått några garantier från de amerikanska läkarna att han kunde få tillbaka synen. Han har nu återvänt till Sverige med 60 procent syn på sitt högra öga.

MIKROSKOP

Operationen som kan rädda synen på en diabetiker sker med hjälp av mikroskop. Blodkärlet och bindväv som bildats i ögats glaskropp och hindrar sikten mellan linsen och näthinnan sugs bort. I tidigare operationer sker dessa större är möjligheten till ett bra resultat. När näthinnan blivit lossna blir operationen myc-

700 DRABBAS

Nära 700 diabetiker drabbas varje år av synsvårigheter. I Sverige kan ögonoperationen, kallad vikrektomi, utföras vid regionssjukhuset i Örebro, på Karolinska sjukhuset i Stockholm och vid Allmänna sjukhuset i Malmö. Utrustningen är dyrbar och svårhanterig och har därför inte kunnat spridas till fler kliniker ännu. Det har letts till långa väntelister som också för med sig att vissa patienter inte kan opereras. Förändringarna i ögat har gått för långt för att synen ska kunna räddas.

BIDRAG

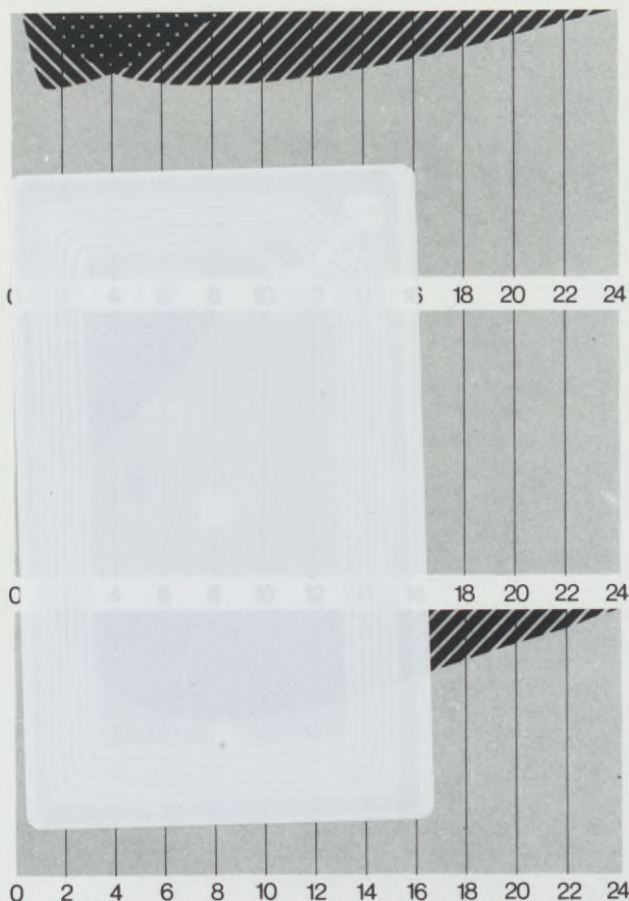
I en tidigare artikel har arbetet berättat om treileberogaren Kjell-Ake Nilsson som också fått synen räddad vid Boscom Palmer Institut i Miami. Även han bekostade resa och vård på egen hand men det har förekommit att Malmohus läns landsting lämnat vissa bidrag till liknande operationer.

• Joel Bergholm från Vilhelmina lånade 60.000 kr för att göra en ögonoperation. Nu har han återvänt efter en lyckad insats av läkarna i USA. Joel har fått tillbaka 60 procent av synen på höger öga.

DET ÄR rubriker som denna som vi hoppas slippa få se i framtiden. Enskilda människor skall inte behöva låna ihop pengar för att få god sjukvård.

INSULIN MIXTARD® LEO®

Det enda insulinet med möjligheten att ge högrenat snabb- och medellångtverkande svininsulin som en injektion.

INSULIN MIXTARD® LEO®

Blandning av 30% Insulin Neutral Leo och 70% Insulin Retard NPH Leo (servicepreparat). Effekt från 1/2 timme upp till 24 timmar med maximal effekt mellan 4—8 timmar.

INSULIN NEUTRAL® LEO®

Klar upplösning. Effekt från 1/2 timme till 8 timmar. Med maximal effekt 1—3 timmar.

INSULIN RETARD® NPH LEO®

Suspension av mikrokristalliniskt protamininsulin. Effekt från 1 1/2 timme upp till 24 timmar. Med maximal effekt mellan 4—12 timmar.

Nordisk Insulinlaboratorium

Ombud: AB Leo - Fack - 251 00 Helsingborg - Tel. (042) 10 40 00

Om adressaten flyttat v. g. returnera till
Diabetes, Box 266, 101 23 Stockholm.
Vi betalar portot.

Mät själv Ditt blodsocker med BM-Test® Glycemie 1-44

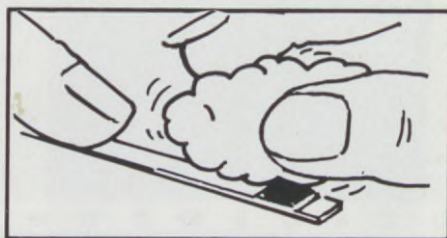
Kan erhållas kostnadsfritt
på hjälpmedelskort fr. o. m. 1/9/81

BM-Test® Glycemie 1-44 är en enkel och säker testremsa för att
snabbt mäta blodsockret.

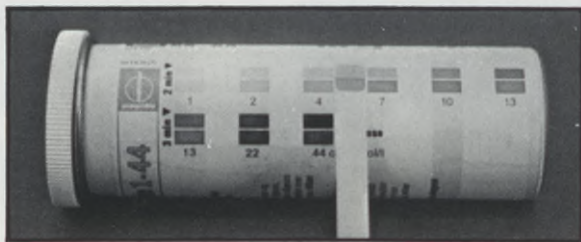
Gör så här:

1. Tillsätt en droppe blod
på testremsan.

2. Torka av bloddroppen
efter 1 minut.

3. Jämför färgen på testremsan med färgfälten på
etiketten efter ytterligare 1 minut.

Genom att mäta blodsockret får Du t. ex snabbt reda på om det
är en verklig insulinkänning Du har, Du kan direkt se hur olika
sorters kost påverkar blodsockret o s v.

mannheim

Boehringer Mannheim Scandinavia AB · Box 147 · 161 26 BROMMA